

Vereniging tot Behoud van de Wilmkebreepolder

e-mail: omgevingsvisie@amsterdam.nl

Aan de directeur van afd. Ruimte & Duurzaamheid, Gemeente Amsterdam,
Postbus 2578, 1000 CT Amsterdam

Betreft: Zienswijze 'Omgevingsvisie Amsterdam 2050'

Datum: 25 februari 2021

Geachte meneer / mevrouw,

Het bestuur van de 'Vereniging tot Behoud van de Wilmkebreepolder' heeft de 'Omgevingsvisie Amsterdam 2050' met bijbehorende nota's en onderliggende documenten gelezen en wil graag een inhoudelijke reactie geven op de Visie. De Wilmkebreepolder is het laatst overgebleven agrarische gebied binnen de ring A10 in stadsdeel Noord, een polder met een rijke historische achtergrond.

Allereerst willen wij de opstellers van de Visie een compliment geven voor de gestructureerde en consistente opzet van de Visie. We kunnen ons goed vinden in de gemaakte strategische keuzes voor een meerkernige stadsontwikkeling, een groei van de stad door verdichting en duurzame wijkontwikkeling, een ontwikkeling van Amsterdam tot wandel- en fietsstad, en een rigoureuze vergroening van de stad. Het is bijzonder verheugend om te lezen dat het landschap rond de stad, met name het Amsterdamse deel van Waterland, open blijft en niet wordt ontwikkeld tot nieuwe stadswijk.

We vragen ons wel af hoe de keuze voor het verdichten van de stad te combineren valt met de keuze voor een rigoureuze vergroening. Dit lijkt niet goed mogelijk te zijn zonder dat bestaande, voor de natuur waardevolle groengebieden worden teruggebracht tot gebieden die primair zullen worden bestemd voor ontmoeting en recreatie. Dit worden dan gebieden die voor natuurbeleving, natuurontwikkeling en instandhouding van soorten geen betekenis meer hebben. De vraag dringt zich dan ook op waarom als uitgangspunt voor de Visie is gekozen, dat groei van de stedelijke bevolking en een daarmee gepaard gaande groei van de economie en de bebouwde omgeving een gewenst dan wel een onvermijdelijk fenomeen is. Hier zou ook een andere keuze gemaakt kunnen worden.

In de Visie wordt onderkend dat de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de komende decennia zullen raken aan bestaande cultuur-historisch waarden. We vinden het evenwel teleurstellend dat de Visie niet uitstraalt dat het cultuur-historische erfgoed en de monumenten zeer waardevol zijn en daarom veel aandacht en gewicht zullen krijgen in de ruimtelijke ontwikkelingen. In stadsdeel Noord zijn dat o.a. de Waterlandse Zeedijk met vroegere doorbraakgebieden en de oude dorpen met status van rijksbeschermd stadsgezicht. Vooral de oude dorpen lijken in het geheel van de grootstedelijke ontwikkeling langs de noordelijke IJ-oever weggedrukt te worden.

We lezen in de Visie dat zal worden ingezet op een vernieuwing van de 'hoofdgroenstructuur' van Amsterdam: er zal worden gewerkt aan een aaneengesloten groen netwerk, op de schaal van de stad, bestaande uit groene verbindingen, linten, corridors en groene gebieden. Het voornemen is ook om de ecologische structuur (met nu nog zijn eigen beschermingsregime), de recreatieplassen en sommige groene oevers toe te voegen aan de hoofdgroenstructuur. Ondanks de ongetwijfeld goede bedoelingen vrezen we echter dat door de veelheid aan functies die nu worden neergelegd bij de hoofdgroenstructuur (o.a. recreatie, sport, bewegen, ontmoeten, klimaatadaptatie, waterberging, en

in de toekomst wellicht ook energie-opwekking) de functies natuur (d.w.z. leefgebied voor flora en fauna) en natuurbeleving volledig ondergeschikt zullen worden. Wij pleiten daarom voor een ruime, robuuste opzet van de hoofdgroenstructuur, met *aparte* gebieden voor recreatie, sport en ontmoeten, en *bepert-toegankelijke* gebieden voor natuurbeleving en natuurontwikkeling. Alle ecologische verbindingen tussen gebieden onderling en – in stadsdeel Noord – met het naastliggende groene Waterland, dienen zodanig te zijn dat uitwisseling van soorten veilig en ongehinderd kan plaats vinden. Ecologische verbindingen kunnen daarom als regel niet vrij toegankelijk zijn.

De vernieuwde hoofdgroenstructuur van Amsterdam zal worden opgenomen in het nog te maken 'Omgevingsplan'. Dan zullen ook de "exacte grenzen" van de hoofdgroenstructuur worden bepaald, zullen groentyperingen worden geactualiseerd en worden toegewezen, en zullen de beleidsregels per groentype worden opgesteld. De Wilmkebreepolder maakt deel uit van de huidige hoofdgroenstructuur. Afgaande op de ambitiekaart op bladzijde 88 in de Visie komt daar na de voorgenomen vernieuwing van de hoofdgroenstructuur geen verandering in.

De Wilmkebreepolder is een cultuur-historisch en landschappelijk zeer waardevol gebied en maakt daarom deel uit van het provinciaal monument 'Waterlandse Zeedijk'. De komvormige polder, die omzoomd wordt door de lintbebouwing langs Kadoelenweg en Stoombootweg, is sinds de drooglegging in 1636 door generaties boeren in gebruik geweest voor landbouw en veeteelt. Al vele jaren is het een rijk (weide)voelgebied en mede dankzij het huidige agrarische natuurbeheer heeft zich ook een kruidenrijke vegetatie ontwikkeld met vele soorten insecten. Het gebied is in particuliere handen en is niet vrij toegankelijk. De polder is echter dankzij zijn diepe ligging naast de Landsmeerderdijk vanaf de weg op de dijk (vanaf het 'balkon') zeer goed beleefbaar voor wandelaars en fietsers.

De Vereniging tot Behoud van de Wilmkebreepolder wil de polder behouden voor de huidige en toekomstige stadsbewoners. Vanwege de overeenkomsten met het landelijk gebied benoorden de ring A10 ('de Wilmkebreepolder is Waterland in het klein'), de agrarische functie, en de onmiskenbare cultuur-historische en landschappelijke kwaliteiten, vragen wij om het gebied de typering '*landschap*' te geven (overeenkomstig de omschrijving op bladzijde 91 in de Visie). Om de beleving van dit *landschap* te vergroten pleiten wij er ook voor om in het nog te maken Omgevingsplan op te nemen dat de weg op de Landsmeerderdijk, na de voorgenomen versterking van de dijk door Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, primair voor wandelaars en fietsers zal worden ingericht en dat op de weg het 'auto-te-gast' principe zal gaan gelden.

Amsterdam wil in de toekomst meer wind- en zonne-energie opwekken. In de in voorbereiding zijnde 'Regionale Energie Strategie Noord Holland-zuid, RES 1.0' worden de door Amsterdam geselecteerde 'zoekgebieden' opgenomen. Windmolens of zonne-energieparken verdragen zich evenwel niet met de bijzondere kwaliteiten en functie van de Wilmkebreepolder. Wij vragen u daarom om de Wilmkebreepolder nu en in de toekomst te vrijwaren als zoekgebied voor de opwekking van duurzame energie.

Met vriendelijke groeten,
namens de Vereniging tot Behoud van de Wilmkebreepolder,

Teo Wams (voorzitter)

Tom Jongeling (lid bestuur)

Correspondentieadres van de vereniging:
mevr. P. Luijnenburg-Kroes (secretaris), Hertzogstraat 8, 1092 VT Amsterdam